

Bizonyára vannak, akikben a fenti cím már önmagában is ellenérzést kelt. Az idegenkedés esetenként talán nem is alaptalan, hiszen a mindent behálózó, és egyre nagyobb teret kapó internet, mérhetetlen haszna mellett gyakran ellenőrizetlen, megbízhatatlan, sőt kifejezetten hazug információk „személtádjá” is lehet. Bizonyára változik azonban ez a negatív vélemény, ha a címben jelzett honlapot meglátogatva kiderül, hogy milyen szakmai kincsébánya nyitja meg kapuit ezen a web-címen. Előítéleteink kezelése érdekében nem árt átgondolni azt sem, hogy a digitális adattárolás és adatkezelés olyan mennyiségű információ gyors és kényelmes elérését teszi lehetővé, ami hagyományos módon teljességgel elképzelhetetlen. Különösen igaz ez a képekre, illetve az egyéb grafikus információkra (rajzok, térképek stb.). Gondoljuk csak meg, egyetlen 150 Ft árú, 700 Mb-os CD-lemezen könnyedén tárolható akár 10 000 színes fényképfelvétel is.

A website-ot a University of Georgia, a Bugwood Network és az USDA Forest Service (USA Erdészeti Szolgálat) hozták létre, illetve tartják fent. Továbbfejlesztésében mindazok a szakemberek is részt vesznek, akik készek arra, hogy szakmai témájú felvételeiket, illetve a hozzájuk kapcsolódó legfontosabb információikat megosszák a világ más tájain élő kollégákkal, kutatókkal, oktatókkal, diákokkal, vagy érdeklődő laikusokkal. Az adatbázisban jelenleg (2006. szeptember 24.) 1028 szerzőtől származó, 6745 tárgyhoz tartozó (rovar, kórokozó, kárforma, állat- és növényfaj stb.) 43 335 kép található. Mire ezen írás az olvasók elé kerül, ez a szám nyilvánvalóan tovább fog növekedni. Az 1028 szerző egyben azt is jelenti, hogy világszerte legalább ennyien mindenképpen jönnek és támogatandónak tartják a kezdeményezést. A honlapon több szakkönyv teljes terjedelemben, képeivel, szövegével együtt megtalálható. A képek túlnyomó része erdővédelmi témájú, de más szakterületek (botanika, erdei állatok, erdőművelés stb.) háttéranyaga is folyamatosan fejlődik. A webhelyen fellelhető képek között többféle szempont szerint lehet keresni (taxonómia csoportosítás, tudományos név stb.). Megkönnyíti a keresést, hogy az egyes szakterületeken belül témánként elkülönített, önálló webhelyként is működő altémák találhatóak. Ilyenek például az inváziós állat- és növényfajok (*www.inva-*

sive.org), vagy az integrált növényvédelem (*www.ipminimages.org*).

A website meglehetősen komoly forrást bonyolít le. 32 000 regisztrált felhasználója van, 2006. első félévében közel 22 milliószor tekintették meg oldalait. A honlapon található képek többféle felbontásban is letölthetők, így mindenki megtalálhatja az igényeinek (PowerPoint előadás vagy nyomtatvány) és lehetőségeinek (internet hozzáférés) megfelelőit. A képek a szerző szabályszerű feltüntetésével szabadon használhatók oktatási célokra. Kereskedelmi célú felhasználásra (nyomtatott publikációk stb.) a szerző előzetes engedélye szükséges.

Mely körből kerülnek ki a jelenlegi felhasználók? A legnagyobb számban az erdővel, erdővédelemmel, erdőműveléssel foglalkozó *szakemberek* látogatják az oldalakat. Az itt található képek jól felhasználhatók különböző bemutatók összeállításakor, legyen az ismeretterjesztő előadás, vagy valamilyen oktatási intézményben megtartandó tanóra. Mind ezen túl azonban egyre emelkedik azon anyagok aránya, melyek egy-egy rovar-, vagy növényfaj beazonosítását teszik lehetővé. Különösen hasznos lehet ez behurcolt fajok azonosítása, vagy jobb megismerése céljából. A webhelyet látogatók másik csoportja a *laikusok* közül kerül ki. Ők azok, akik találtak valami „dögöt” a kertben álló tölgyfán, és szeretnék ennek

kilétét megismerni, sőt ha lehet megtudni azt is, mit lehet ellene tenni. Jelenleg elsősorban az angol nyelvterületről kerülnek ki ezek a felhasználók, ami az oldalak nyelve miatt érthető. A leggyorsabb és legpontosabb keresést a tudományos nevek alapján érhetjük el.

Egy ilyen adatbázist kétféle megközelítéssel lehet használni: 1. Használok ugyan, de nem adok hozzá semmit. 2. Használok is, és hozzá is járulok a bázis bővítéséhez, fejlesztéséhez.

Ha az 1. verzió hívei vannak többségben, akkor a rendszer lassan fejlődik, esetleg el is hal. Ha viszont a 2. hozzáállás válik dominánssá, akkor a képgyűjtemény és a hozzá kapcsolódó információforrások folyamatosan és gyorsan fejlődnek, miáltal használhatóságuk is napról napra jobb lesz. Ha tehát sokan érzik magukénak, akkor egyre inkább bőséges aranybányává válik.

Nyugodt szívvel javasoljuk mindenkinek, hogy próbálja ki, és győződjön meg róla, érdemes-e használni, illetve saját közreműködéssel érdemes-e fejleszteni a rendszert.

Napirenden van egy hasonló jellegű, európai honlap kialakítása is, mely megfelelő finanszírozási háttér mellett (pl. európai pályázatok) akár 1 éven belül is életre kelhet. Hazai szakemberek (NYME, ERTI) meghatározó szerepet kívánnak vállalni létrehozásában, illetve fejlesztésében.

**Csóka György és
Lakatos Ferenc**

Országjáró séták

A Corvina Kiadó „Országjáró séták” című sorozatában Vojnits András tollából jelent meg a „Magyarország nemzeti parkjai” című kiadvány. A szerző tömör, de igen tartalmas ismertetést ad 10 nemzeti parkunk történetéről, területi adatairól, elérhetőségéről, valamint geológiai, botanikai, zoológiai, történelmi és kulturális értékeiről. Csak világlátott, nagy tudású, elhivatott és jó tollú szerző tud olyan hatékonysággal írni, mint ahogyan azt Vojnits András teszi. Az eredmény a terjedelmet messze felülmúló információtartalom, ami még sűrűsége mellett is élvezetes olvasmány. Csupán 34 oldal terjedelmű, mégis kiváló esszenciája Magyarország sokszínűségének, változatosságának, melyet Alfred Brehm a XIX. században a következőképpen jellemzett: „Magyarország fekvése kedvezőbb, mint

bármely más európai országé. Az Északi- és Fekete-, a Balti- és a Földközi-tenger között, a nagy északkeleti síkságtól az Alpokig egyesíti magában a délvídeket és északot, a pusztát és hegyiséget, erdőt, folyót, mocsarat...”

A kiadványt neves magyar természetfotósok (a teljesség igénye nélkül: Berta Béla, Forrágy Csaba, Kapocsy György, Vajda Zoltán) kiváló felvételei (összesen 69) színesítik. Nem túlzás állítani, hogy a kiadvány írott és képi tartalmát tekintve is az egyik leghatékonyabb bevezető hazai nemzeti parkjaink megismeréséhez.

Ezzel, és a Corvina Kiadó egyéb kiadványaival kapcsolatban a *corvina@t-online.hu* e-mail címen, illetve a *www.corvina kiado.hu* honlapon kaphatunk tájékoztatást, információkat.

Csóka György